

דף לב.

עין משפט ג.

או"ח סימן כב סעיף ב

ב. יכול לקרותה בכל לשון ^ד ויזהר מדברי שיבוש שבאותו לשון. וידקדק בו כמו בלשון הקודש.

עין משפט ד.

או"ח סימן קא סעיף ד

ה. ד. יכול להתפלל בכל לשון ^ה, והנ"מ בצבור אבל ביחיד לא יתפלל אלא בלשון הקודש ^י.

וי"א דהני מילי בשואל צרכיו אבל תפלה הקבועה לצבור אפי' יחיד יכול לאמרה בכל לשון ^ז.

וי"א דאף יחיד ששואל צרכיו יכול בכל לשון חוץ מלשון ארמית ^ח.

עין משפט ה.

או"ח סימן קפה סעיף א

א. ברכת המזון נאמרת בכל לשון ^ט.

ד. ואפי' ציבור והוא שמבין אותה לשון, וכ"ז מצד הדין אבל ע"פ סודן של דברים לא מהני כי אם בלשון הקודש. כה"ח אות ד'.

ה. כתב בשער הכוונות דכמה רזין יש בלשון התפלה וע"כ מי שיודע להתפלל בלה"ק אל יתפלל כי אם בלשון הקודש, ועיין בסי' קצ"ג סעיף א' דמשמע דבלשון הקודש יוצא גם באינו מבין.

ו. דבצבור הקב"ה בעצמו מקבל תפלתם משא"כ ביחיד התפלה מתקבלת ע"י המלאכים, והם אינם נזקקים לשאר לשונות רק ללשון הקודש, כה"ח אות י"ז.

ז. ובצבור שמהני בכל לשון היינו שכל הצבור מתפללים ביחד באותה לשון אחרת, אבל אם הציבור מתפללים לשון הקודש והיחיד מתפלל עמהם בלשון אחרת לא נקרא בצבור, כה"ח אות י"ח. וציבור היינו עשרה. שם.

ז. וע"כ מי שאינו יודע סדר התפלה בלשון הקודש כגון נשים ועמי הארץ יש להם להתפלל בלשון לע"ז כדי שלא יתבטלו ממצות התפלה, שם אות י"ט.

ח. שאין נזקקין לארמית כיון שמגונה בעיניהם, ט"ז ס"ק ה', ומ"א ס"ק ז' וזהו הטעם לאמירת כל חמירא בלשון ארמית כדי שלא יקטרגו כי אינם נזקקין ללשון זו וגם זה הטעם בקדיש, כה"ח אות כ'. ובצבור אין קפידא גם בארמית, שם.

ט. סוטה ל"ג ע"ב. ודוקא שמבין אותה לשון, ומיירי באינו יודע לברך בלשון הקודש אבל ביודע מצוה מן המובחר לברך בלשון הקודש, ועיין בכה"ח אות א'.

עין משפט ט.

אח"ע סימן קמט סעיף כט

כט. מלמדין אותה ואת היבם לקרות, עד שהוא והיא יהיו רגילים, ותהיה יכולה לקרות לא אבה בנשימה אחת. ויש מי שאומר שצריך ג"כ שהוא יהיה יכול לומר: לא חפצתי בנשימה אחת. ויקראו אותה, והיא מעומד, בלשון הקודש: מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי ויקראו אותו, והוא מעומד; לא חפצתי לקחתה י

עין משפט י.

או"ח סימן קכח סעיף יד

יד. אין מברכין אלא בלשון הקודש כ, ובעמידה ל ובנשיאת כפים ובקול רם מ.

דף לב:

עין משפט א.

או"ח סימן קא סעיף ב

ב. לא יתפלל בלבו י אלא מחתך הדברים בשפתיו ומשמיע לאזניו

והכתב הב"ח מדוע אין פ' פשוטה בכל ברהמ"ז משום שכל המברך ברהמ"ז בכוונה אין שולט בו לא אף ולא שצף וקצף. ובספר החנוך פ' עקב כתב דכל מי שזהיר בבהמ"ז מזונותיו מצויין לו בכבוד כל ימיו, כה"ח אות ב'.

וברכת המזון שהיא עצמה ברכה לא תיקנו עליה ברכה לברכה, שם אות ג'. וי"א שצריך שידקדקו עמה שהיא תקרא: לא אבה יבמי, בנשימה אחת (טור). וכן הוא המנהג. גם ובלא חפצתי לקחתה. וע"ל בפ"י הסדר סעיף ס"א.

כ. דכתיב "כה תברכו" בלשון הזה תברכו. ובעמידה דכתיב ולשרתו ולברך בשמו מה עבודה בעמידה גם הברכה בעמידה.

ובקול רם, דכתיב אמור להם, כאדם האומר לחבירו, ט"ז ס"ק ט'. וגם הציבור צריך לעמוד, מ"ב אות נ"א והגם שיש חולקין יש להחמיר היכא דאפשר, כה"ח אות צ"א.

מ. היינו קול בינוני אם לא שיש צבור גדול שצריכים כולם לשמוע. ואם הכהן צרור לא ישא כפיו אלא יצא מבהכנ"ס, כה"ח אות צ"ב.

נ. ברכות ל"א, ואם התפלל בלבו לבד מדברי המ"א בס"ק ב' נראה דלא יצא, וסיים דצ"ע, ומדברי הזוהר אם לא מוציא בשפתיו לא חשיבה תפלה, ורק בחולה שא"א להתפלל כתבו הפוסקים דיהרהר בלבו. כה"ח אות ו'.

בלחש^ס ולא ישמיע קולו, ואם אינו יכול לכוין בלחש^ע מותר להגביה קולו, והוא בינו לבין עצמו, אבל בצבור אסור שזה מטריד הצבור.

הגה: ואם משמיע קולו בביתו כדי שילמדו ממנו בני ביתו מותר.

עין משפט זז.

או"ח סימן סב סעיף ב

ב. יכול לקרותה בכל לשון^פ ויזהר מדברי שיבוש שבאותו לשון. וידקדק בו כמו בלשון הקודש.

עין משפט ט.

או"ח סימן סד סעיף א

א. קרא סדר הפסוקים שבק"ש למפרע לא יצא^ז, אבל קרא הפרשיות שלא בסדרן יצא^ק.

עין משפט יכ.

או"ח סימן סב סעיף ג

ג. צריך להשמיע לאזנו מה שמוציא בפיו ואם לא השמיע לאזנו יצא,

ס. וברכות כ"ד ע"ב, ומדברי הזהר אם אדם מגביה קולו גורם לאחיזת החיצונים, כה"ח אות ז'.

והדעת נותנת כשמשמיע לאזניו יוכל לכוין יותר וכ"כ הרמב"ם, אך מהזהר משמע דגם לא ישמיע לאוזניו ולא לאחרים וכ"כ במהרש"ו שאין להשמיע לאזניו וכ"כ הפר"ח דלכתחלה לא ישמיע לאזניו וע"כ לדינא ע"פ האר"י ז"ל אין להשמיע לאזניו, ועיין במש"כ בכה"ח אות ח' ובאות ט' דכך העלה, ומ"מ השמעת קול הברה בלי השמעת התיבה עצמה יכול לעשות אם א"א בענין אחר.

ואפי' על צרה פרטית כשאדם מתפלל אל ישמיע אפי' לאזניו, ובוזהר משמע שבזה מרים קולו, ונראה שהכל לפי מה שהוא אדם כיצד יוכל לכוין יותר ככה יעשה. שם באות י'.

ע. כתב הט"ז בס"ק א' דאף אם יוכל לכוין בלחש אבל מ"מ אינו יכול לכוין כל כך כמו בקול הוי אינו יכול לכוין ויכול להתפלל בקול ביחיד, ומ"מ ראוי ליזהר גם בזה שאדם יעורר עצמו לכוין בלחש בלי השמעת קול. שם אות י"ג.

פ. ואפי' ציבור והוא שמבין אותה לשון, וכ"ז מצד הדין אבל ע"פ סודן של דברים לא מהני כי אם בלשון הקודש. כה"ח אות ד'.

צ. ברכות ט"ו ור"מ בפ' ב' מק"ש, דכתיב "והיו" ודרשו בהוייתן יהיו.

ק. אף שאינו רשאי יצא בטעה וע"פ סודן של דברים צריך בסדרן גם בפרשיות, כה"ח אות ג'.

ובלבד שיוציא בשפתיו ר.

ר. וְאֵל בְּרָכוֹת ט"ז וְכַתְּ"ק, אַבְל בְּהִרְהוּר בִּלְבוֹ לֹא יֵצֵא, טוֹר וּבִ"י וּבִ"ח וּרְק בְּאוֹנֵס בְּדִיעֵבֶד יוֹצֵא בְּהִרְהוּר. כַּהֲ"ח אוֹת ה' מִפֶּמ"ג.
הַשּׁוֹמֵעַ ק"ש וְלֹא קִרְאָה אִם אֵינּוּ בְּקִי יוֹצֵא רֶק ע"י ש"ץ בְּצִיבּוֹר וְלֹא בִּיחִיד. אַבְל בְּבִקִּי אֵינּוּ יוֹצֵא בְּשִׁמְיעָה אִפִּי' בְּצִיבּוֹר, וְגַם מִי שֶׁאֵינּוּ בְּקִי יֹאמֵר פֶּסוּק רֹאשׁוֹן דֹּאִין בְּזֶה"ז מִי שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ פֶּסוּק רֹאשׁוֹן. כַּהֲ"ח אוֹת ו'.
וְהַמְדַּבֵּר וְאֵינּוּ שׁוֹמֵעַ חַיִּיב בְּק"ש וּבְכָל מִצְוֹת מִן הַתּוֹרָה הַתְּלוּיִים בְּדִיבּוֹר אַע"פ שֶׁאֵינּוּ יֹכֹל לְהַשְׁמִיעַ לְאָזְנוֹ, כִּכ בְּשִׁאֲגַת אֲרִיָּה סִי' ז'.
וְאִם שׁוֹמֵעַ וְאֵינּוּ מְדַבֵּר יוֹצֵא ע"י הַרְהוּר הַלֵּב, שֶׁם אוֹת ז'.